Pijler 1. Stad en dorp gezond en groen

VISIE: In onze gemeente wonen bijna 60.000 mensen. Er heerst een aantrekkelijk woon- en werkklimaat. De stad Doetinchem vervult een regiofunctie. Dit alles willen we behouden en versterken.

Ambities voor de komende 30 jaar:

Stad en dorp gezond en groen

- ✓ Ondervindt bebouwing geen schade **bij hevige neerslag**
- ✓ Ontstaan geen onveilige situaties **bij hevige neerslag**
- ✓ Zijn er voldoende mogelijkheden om veilig te schuilen voor mens en dier **bij een overstroming**
- ✓ Blijft schade aan openbaar groen beperkt **bij droogte**
- ✓ Is in de woonkernen op openbare verblijfsplekken > 40% schaduw aanwezig tegen **hittestress**
- ✓ Is op loop- en fietsroutes > 30% schaduw aanwezig tegen **hittestress**
- ✓ Is kans op nachthitte in de woonkernen verlaagd **bij hitte**
- ✓ Blijft drinkwater gezond **bij hitte**
- ✓ Blijft zwemwater gezond **bij hitte**
- ✓ Behoort **hittestress** bij kwetsbare groepen tot de verleden tijd

Pijler 1. Stad en dorp gezond en groen

De bestaande stedelijke omgeving transformeren we samen waar nodig

Een paar voorbeelden van uitvoeringsacties bij deze pijler zijn:
Nadere uitwerking knelpuntlocaties wateroverlast uit de stresstesten. Met een prioritering, planning en kostenraming van de knelpuntlocaties.
Onderzoek en uitvoering maatregelen hittestress op o.a. locaties met kwetsbare groepen. Uitwerken regionale hitteaanpak en opstellen lokaal hitteplan binnen de regionale samenwerking in de Achterhoek.
Onderzoek naar mogelijkheden van toevoegen extra (klimaat- en droogtebestendig) groen en bomen. Onderzoek en uitvoering vergroenen bij kwetsbare functies en versteende gebieden voor vermindering hittestress en meer verkoeling.
Gebruik maken van de (rijks) IMPULS-regeling 2022 klimaatadaptieve maatregelen. Vooral gericht op verminderen wateroverlast (uitvoering projecten).
Afkoppelen verhard oppervlak naar bergings- of infiltratievoorzieningen (19 ha). Met rijkssubsidie Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON).

Pijler 2. Adaptief landelijk gebied

VISIE: De overwegend stedelijke gemeente heeft een aantrekkelijk groen landelijk gebied. Droogte bedreigt hier o.a. landbouw en natuur. We streven naar een toekomstbestendig landelijk gebied voor deze functies.

Ambities voor de komende 30 jaar:

Adaptief landelijk gebied

- ✓ Zijn er voldoende mogelijkheden om veilig te schuilen voor mens en dier **bij een overstroming**
- ✓ Blijft schade aan landbouwgewassen en natuur beperkt **bij droogte**
- ✓ Blijft schade door bosbranden voor mens en natuur beperkt **bij droogte**
- ✓ Is biodiversiteit toegenomen en de weerbaarheid van flora en fauna aanzienlijk versterkt **bij droogte**
- ✓ Blijft open water en grondwater van voldoende kwaliteit **bij droogte**
- ✓ Blijft voldoende drinkwater beschikbaar voor inwoners **bij droogte**
- ✓ Vindt mens en dier verkoeling in (open) landelijk gebied **bij hitte**

Pijler 2. Adaptief landelijk gebied

Watersysteem, natuur en landbouw innoveren we samen tot een klimaatbestendig landelijk gebied

Een paar voorbeelden van uitvoeringsacties bij deze pijler zijn:
Onderzoek doen naar mogelijkheden om meer water te bergen/vast te houden (o.a. in de gemeentelijke sloten: de "haarvaten").
Bij aanplanten van groen/bomen rekening houden met soortkeuze en aanplantfase, met oog op klimaatbestendigheid (o.a. droogte) en biodiversiteit.
Opstellen toekomstvisie landelijk gebied o.a. voor de gebieden ‘Slangenburg en omgeving’ en ‘Gaanderen en omgeving’ (opgave Omgevingsagenda). Klimaatadaptatie (en vooral droogte) wordt daarbij als ‘opgave’ meegenomen.
Regionale samenwerking voortzetten bij de ‘Aanpak Droogte Achterhoek’. Het feitenbeeld uitwerken naar handelingsperspectieven voor de Achterhoek. Feitenbeeld 2021: de grondwaterstand is afgelopen 100 jaar met 40 cm gedaald en we komen daardoor 10 cm water tekort.

Pijler 3. Robuuste vitale infrastructuur

VISIE: Vitale infrastructuur zijn knooppunten van wegen, energie, dataverkeer en meer. De vitale functies van de gemeente willen we beschermen omwille van onze gezondheid, veiligheid en economie.

2050

Ambities voor komende 30 jaar:

3

Robuuste vitale infrastructuur

- ✓ Blijven snelwegen, provinciale wegen en andere hoofdroutes toegankelijk **bij hevige neerslag**
- ✓ Blijven nooddiensten bereikbaar voor calamiteitenverkeer **bij hevige neerslag**
- ✓ Zijn overige wegen binnen een uur weer toegankelijk voor calamiteitenverkeer **bij hevige neerslag**
- ✓ Ondervinden vitale en kwetsbare functies geen of beperkte schade of uitval **bij hevige neerslag en bij een overstroming**
- ✓ Blijven essentiële routes voor calamiteitenverkeer begaanbaar **bij een overstroming**
- ✓ Blijven nooddiensten bereikbaar **bij een overstroming**
- ✓ Blijven gevolgen voor bereikbaarheid hoofdontsluitingswegen bij een natuurbrand beperkt **bij droogte**

Deze vitale infra en objecten gaan we waar nodig robuust maken:

- Slingeland ziekenhuis en hoofdkantoren brandweer en politie
- Calamiteitencentra, gemeentehuis en BUHA
- Gemalen, sluizen en RWZI
- Hoofdstations drinkwater, elektriciteit, gas, olie
- Datacenters en hoofdstations telecom en ICT
- Verkeersmanagement centrales
- Knooppunten voor (openbaar) vervoer
- BRZO en BEVI bedrijven
- Economisch belangrijke bedrijventerreinen
- Musea

Pijler 3. Robuuste vitale infrastructuur

De essentiële infrastructuur is klimaatproof

Een paar voorbeelden van uitvoeringsacties bij deze pijler zijn:
Onderzoek naar kans op wateroverlast in tunnels en andere belangrijke wegen voor hulpdiensten (o.a. Oostelijke Randweg).
Onderzoek kwetsbaarheid overige verkeersknooppunten en treinstation bij hevige neerslag en benodigde maatregelen.
Onderzoek inzicht in kwetsbaarheid hoofd- en middenstations elektriciteit, gas en telecom bij hevige neerslag en hitte. In gesprek/overleg met netwerkbeheerders.
Onderzoek in hoeverre installaties, gemaalkelders en drukriolering gevoelig zijn voor hitte en droogte.
Onderzoek of evacuatieroutes (crisisbeheersing) in beeld zijn bij de overstromingsbeelden van de klimaatvoorspellingen 2050 (zoals o.a. wijken Huet en Dichteren). Blijven b.v. de wegen begaanbaar bij extreme buien en overstroming?
Bij RWS en ProRail nagaan of zij risico’s op verzakking A18 en spoorlijn bij droogte in beeld hebben.

Pijler 4. Ontwikkelingen klimaatbestendig

VISIE: We bouwen met het oog op de toekomst. Als we nu iets ontwikkelen, houden we rekening met het klimaat van de toekomst.

Ambities voor de komende 30 jaar:

Ontwikkelingen klimaatbestendig

- ✓ Wordt een “basisveiligheidsniveau” gehanteerd om nieuwbouw en herinrichtingen alleen nog maar **klimaatbestendig** te realiseren. In de richtlijnen staan opgenomen:
  - ✓ De ambities uit pijler 1 ‘Stad en dorp gezond en groen’
  - ✓ De ambities uit pijler 3: ‘Robuuste vitale infra en objecten’
- ✓ Werken we regionaal samen op dit thema
- ✓ Totdat het “basisveiligheidsniveau” er is benutten we meekoppelkansen maximaal

CONCEPT UITVOERINGSAGENDA 2022-2026

Pijler 4. Ontwikkelingen klimaatbestendig

Alle nieuwbouw en herinrichtingen doen we klimaatproof

Een paar voorbeelden van uitvoeringsacties bij deze pijler zijn:
Klimaatadaptatie meenemen bij (her)inrichting openbare ruimte door eisen op te nemen in het Technisch Handboek Openbare Ruimte.
Klimaatadaptatie meenemen bij inkoop/aanbesteding van gemeentelijke projecten.
Opstellen integraal ruimtelijk kader omgevingskwaliteit (met concrete beoordelings- en toetsingscriteria). Met een ‘basisveiligheidsniveau’ voor klimaatbestendig. Eisen en criteria klimaatbestendige ontwikkeling (voor hitte, droogte, wateroverlast) meegeven aan derden/projectontwikkelaars.
Klimaatadaptatie standaard meenemen bij herinrichtings-, vervangings- en onderhoudsprojecten. Structureel onderzoek naar infiltratie- en buffermogelijkheden van regenwater bij elke vervangingsopgave riolering.
Klimaatadaptatie en gemeentelijke zorgplichten voor water (afvalwater, hemelwater en grondwater) opnemen in Omgevingsvisie.
Onderzoek maatregelen om riooloverstorten niet meer te lozen op stadswater met oog op (zwem)waterkwaliteit en verwachte toename recreatie op de Oude IJssel.
Risico’s overstromingsgevaar samen met waterschap Rijn en IJssel in beeld brengen.

Pijler 5. Betrokken en actieve mensen

VISIE: De mensen maken Doetinchem. Als we onze gemeente willen aanpassen aan het veranderende klimaat moeten we dat samen doen. We zetten in op samenwerking met inwoners en bedrijven in onze gemeente.

Ambities voor de komende 30 jaar:

Betrokken en actieve mensen

- ✓ Zijn mensen zich bewust van de effecten van **wateroverlast**, **hitte** en **droogte** op hun leefomgeving
- ✓ Hebben mensen kennis van welke maatregelen zij zelf kunnen nemen om risico's op **wateroverlast**, **hittestress** en **droogte** tegen te kunnen gaan
- ✓ Zijn mensen in staat om hun eigen perceel **klimaatbestendig** in te richten, en doen ze dat ook
- ✓ Zijn mensen zich bewust van de risico's en hoe te handelen bij een calamiteit en **bij een overstroming**

Pijler 5. Betrokken en actieve mensen

We maken mensen bewust en stimuleren klimaatproof gedrag

Een paar voorbeelden van uitvoeringsacties bij deze pijler zijn:
Opstellen van een communicatieplan/strategie richting inwoners, organisaties en ondernemers over belang en urgentie van klimaatadaptatie.
Klimaatadaptatie op website gemeente Doetinchem en Buha opnemen en verwijzen naar www.weetvanwater.nl
Succesvolle projecten klimaatadaptatie delen.
Handreiking maken met concrete maatregelen en goede voorbeelden van klimaatadaptatie.
Mensen verleiden en faciliteren om in actie te komen (o.a. met financiële prikkels/subsidies).
Stimuleren van klimaatadaptieve bijdragen door inwoners en ondernemers in combinatie met gemeentelijke projecten. Bijvoorbeeld door inzet van ambassadeurs, klimaatcoach in de wijk of straat of bedrijventerrein.
Stimuleren en faciliteren in vrijwilligersinitiatieven om b.v. samen de eigen tuin klimaatproof in te richten en te onderhouden.